

VZDELÁVANIE K DIGITÁLNEMU
OBČIANSTVU

PRÍKLADY AKTIVÍT

VYGENEROVANÉ POMOCOU AI ASSISTENTA

OBSAH

Digitálny svet pre všetkých	03
Tvoríme digitálny príbeh	04
Lov na falošné správy	05
Digitálna petícia	06
Digitálne práva a povinnosti	07
Moje digitálne ja	08
Digitálny spotrebiteľ	09
Digitálna empatia	10
Digitálny detox	11
Digitálna komunikácia v praxi	12

Digitálny svet pre všetkých

Oblasť

Dimenzia

Vek žiakov

Forma

Čas

Byť online

Prístup a inklúzia

2. cyklus žiakov ZŠ

Offline

31 – 45 min

KRÁTKA ANOTÁCIA AKTIVITY:

Žiaci sa prostredníctvom simulácie a diskusie oboznámia s prekážkami, ktorým čelia rôzne skupiny ľudí pri prístupe k digitálnym technológiám.

CIEĽ:

Pochopiť význam digitálnej inklúzie a identifikovať bariéry, ktoré môžu brániť prístupu k digitálnemu svetu.

POSTUP V KROKOCH:

1. Učiteľ rozdelí žiakov do skupín a každá skupina dostane inú „rolu“ (napr. senior, osoba so zrakovým postihnutím, dieťa z chudobnej rodiny).
2. Skupiny majú za úlohu predstaviť si, ako by ich postava používala internet a s akými problémami by sa stretla.
3. Nasleduje diskusia o tom, čo by mohlo pomôcť týmto ľuďom.
4. Žiaci vytvoria plagát s návrhmi na zlepšenie digitálnej inklúzie.

VÝSLEDOK/VÝSTUP:

Plagáty s návrhmi na zlepšenie prístupu k digitálnym technológiám pre rôzne skupiny.

FOTODOKUMENTÁCIA:

Fotky skupinovej práce a plagátov.

Tvoríme digitálny príbeh

Oblasť

Dimenzia

Vek žiakov

Forma

Čas

Byť online

Vzdelávanie a kreativita

3. cyklus žiakov ZŠ

Online

Viac ako 45 min

KRÁTKA ANOTÁCIA AKTIVITY:

Žiaci vytvoria vlastný digitálny príbeh pomocou online nástrojov (napr. Book Creator, StoryJumper), čím rozvíjajú kreativitu a digitálne zručnosti.

CIEĽ:

Podporiť tvorivosť a schopnosť vyjadrovať sa prostredníctvom digitálnych nástrojov.

POSTUP V KROKOCH:

1. Učiteľ predstaví nástroje na tvorbu digitálnych príbehov.
2. Žiaci si zvolia tému a vytvoria storyboard.
3. Pracujú individuálne alebo v dvojiciach na digitálnom príbehu.
4. Prezentácia príbehov pred triedou.

VÝSLEDOK/VÝSTUP:

Digitálne príbehy zdieľané v triede alebo na školskom webe.

FOTODOKUMENTÁCIA:

Snímky obrazoviek z tvorby príbehov a prezentácií.

Lov na falošné správy

Oblast'

Dimenzia

Vek žiakov

Forma

Čas

Byť online

Mediálna a informačná gramotnosť

SŠ

Online

31 – 45 min

KRÁTKA ANOTÁCIA AKTIVITY:

Žiaci sa naučia rozpoznávať falošné správy a dezinformácie prostredníctvom interaktívnej aktivity s využitím online nástrojov.

CIEĽ:

Rozvíjať kritické myslenie a schopnosť overovať informácie.

POSTUP V KROKOCH:

1. Učiteľ predstaví pojmy ako hoax, clickbait, deepfake.
2. Žiaci pracujú v skupinách a analyzujú rôzne správy (pravdivé aj falošné).
3. Diskusia o tom, ako overovať zdroje a čo sú dôveryhodné informácie.
4. Vytvorí krátky návod „Ako rozpoznať falošnú správu“.

VÝSLEDOK/VÝSTUP:

Infografika alebo prezentácia s tipmi na overovanie informácií.

FOTODOKUMENTÁCIA:

Snímky z online práce a výstupov.

Digitálna petícia

Oblasť

Dimenzia

Vek žiakov

Forma

Čas

Práva online

Aktívna participácia

SŠ

Online

Viac ako 45 min

KRÁTKA ANOTÁCIA AKTIVITY:

Žiaci vytvoria digitálnu petíciu na tému, ktorá ich zaujíma, a naučia sa, ako participovať na spoločenskom dianí prostredníctvom digitálnych nástrojov.

CIEĽ:

Podporiť občiansku angažovanosť a schopnosť vyjadriť názor prostredníctvom digitálnych platforiem.

POSTUP V KROKOCH:

1. Diskusia o aktuálnych problémoch v komunite alebo škole.
2. Výber témy a formulácia cieľa petície.
3. Tvorba petície pomocou online nástroja (napr. change.org).
4. Zdieľanie petície a reflexia o dosahu.

VÝSLEDOK/VÝSTUP:

Digitálna petícia a správa o jej šírení.

FOTODOKUMENTÁCIA:

Snímky obrazovky z tvorby a zdieľania petície.

Digitálne práva a povinnosti

Oblasť

Dimenzia

Vek žiakov

Forma

Čas

Práva online

Práva a povinnosti

2. cyklus ZŠ

Offline

31 – 45 min

KRÁTKA ANOTÁCIA AKTIVITY:

Žiaci sa prostredníctvom hry a diskusie oboznámia s digitálnymi právami a povinnosťami.

CIEĽ:

Pochopiť základné práva a povinnosti v digitálnom priestore.

POSTUP V KROKOCH:

1. Učiteľ pripraví kartičky s rôznymi situáciami (napr. zdieľanie fotky, komentovanie, používanie aplikácií).
2. Žiaci rozhodujú, či ide o právo, povinnosť alebo porušenie pravidiel.
3. Diskusia o dôsledkoch správania online.
4. Vytvorenie „digitálneho desatora“.

VÝSLEDOK/VÝSTUP:

Plagát s digitálnym desatorom.

FOTODOKUMENTÁCIA:

Fotky kartičiek a plagátu.

Moje digitálne ja

Oblast'

Dimenzia

Vek žiakov

Forma

Čas

Práva online

Súkromie a bezpečnosť

3. cyklus ZŠ

Offline

11 – 30 min

KRÁTKA ANOTÁCIA AKTIVITY:

Žiaci vytvoria mapu svojho digitálneho ja – čo o nich internet „vie“ – a naučia sa, ako chrániť svoje súkromie.

CIEĽ:

Zvýšiť povedomie o digitálnej stope a ochrane osobných údajov.

POSTUP V KROKOCH:

1. Diskusia o tom, čo všetko zdieľame online.
2. Žiaci vytvoria mapu svojho digitálneho ja.
3. Identifikujú rizikové oblasti.
4. Navrhnu opatrenia na ochranu súkromia.

VÝSLEDOK/VÝSTUP:

Mapa digitálneho ja a zoznam odporúčaní.

FOTODOKUMENTÁCIA:

Fotky máp a diskusie.

Digitálny spotrebiteľ

Oblasť

Dimenzia

Vek žiakov

Forma

Čas

Práva online

Informovanosť spotrebiteľa

SŠ

Online

31 – 45 min

KRÁTKA ANOTÁCIA AKTIVITY:

Žiaci sa naučia rozpoznávať dôveryhodné e-shopy, čítať recenzie a porovnávať produkty.

CIEĽ:

Zvýšiť informovanosť o právach spotrebiteľa v digitálnom prostredí.

POSTUP V KROKOCH:

1. Učiteľ predstaví základné pravidlá bezpečného nakupovania online.
2. Žiaci analyzujú rôzne e-shopy a recenzie.
3. Diskusia o podvodoch a reklamáciách.
4. Vytvorí „sprievodcu digitálneho spotrebiteľa“.

VÝSLEDOK/VÝSTUP:

Sprievodca v podobe prezentácie alebo infografiky.

FOTODOKUMENTÁCIA:

Snímky obrazovky z analýzy e-shopov.

Digitálna empatia

Oblast'

Digitálny wellbeing

Dimenzia

Etika a empatia

Vek žiakov

1. cyklus ZŠ

Forma

Offline

Čas

do 10 min

KRÁTKA ANOTÁCIA AKTIVITY:

Krátka aktivita na rozvoj empatie pri komunikácii online – prostredníctvom príbehu a rozhovoru.

CIEĽ:

Pochopiť, že za každým digitálnym profilom je skutočný človek.

POSTUP V KROKOCH:

1. Učiteľ prečíta príbeh o dieťati, ktoré dostalo nepríjemný komentár.
2. Diskusia o pocitoch a správnom správaní online.
3. Žiaci nakreslia „digitálne srdce“ – ako by chceli, aby sa k nim správali online

VÝSLEDOK/VÝSTUP:

Kresby digitálneho srdca.

FOTODOKUMENTÁCIA:

Fotky výtvorov a diskusie.

Digitálny detox

Oblasť

Dimenzia

Vek žiakov

Forma

Čas

Digitálny wellbeing

Zdravie a wellbeing

SŠ

Offline

Viac ako 45 min

KRÁTKA ANOTÁCIA AKTIVITY:

Žiaci si vedú denník digitálneho detoxu – obmedzenia času online a sledovania vplyvu na svoje zdravie.

CIEĽ:

Podporiť zdravý vzťah k technológiám.

POSTUP V KROKOCH:

1. Diskusia o vplyve digitálnych technológií na zdravie.
2. Žiaci si stanovia cieľ (napr. 1 deň bez sociálnych sietí).
3. Vedú denník pocitov a aktivít.
4. Reflexia a zdieľanie skúseností.

VÝSLEDOK/VÝSTUP:

Denník digitálneho detoxu.

FOTODOKUMENTÁCIA:

Fotky denníkov a diskusie.

Digitálna komunikácia v praxi

Oblasť

Dimenzia

Vek žiakov

Forma

Čas

Digitálny wellbeing

Prítomnosť online a komunikácia

3. cyklus ZŠ

Online

11 – 30 min

KRÁTKA ANOTÁCIA AKTIVITY:

Žiaci si precvičia správnu online komunikáciu prostredníctvom simulovaných rozhovorov.

CIEĽ:

Rozvíjať schopnosť kultivovane komunikovať v digitálnom prostredí.

POSTUP V KROKOCH:

1. Učiteľ predstaví zásady slušnej komunikácie online.
2. Žiaci dostanú rôzne situácie (napr. konflikt, pochvala, otázka).
3. V simulovaných rozhovoroch si precvičia reakcie.
4. Reflexia – čo bolo vhodné/neprijemné.

VÝSLEDOK/VÝSTUP:

Záznamy simulovaných rozhovorov.

FOTODOKUMENTÁCIA:

Snímky obrazovky z aktivít.

Vzdelávanie k digitálnemu občianstvu: Príklady aktivít

Odbor digitálnej transformácie

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR

<https://www.minedu.sk/digitalizacia-vo-vzdelavani/>